

DOCUMENTS RELACIONATS AMB EL CONVENT DE SANT DOMÈNEC DE CERVERA (IV) LA CONSTRUCCIÓ DE LA SAGRISTIA DE LA CAPELLA DE NOSTRA SENYORA DEL ROSER DE L'ESGLÉSIA DEL CONVENT (1737)

Josep M. Llobet i Portella

Al quadern de l'any passat, dins el conjunt de documents relacionats amb el convent cerverí de Sant Domènec, comentàvem un contracte (el qual oferíem transcrit), datat el dia 17 d'octubre de 1732, mitjançant el qual Miquel Senant, prior d'aquest convent, i el mestre de cases Agustí Biscarri, de Tàrraga, establien uns pactes per portat a terme diverses obres a l'església del susdit convent. En aquest quadern, continuant amb el mateix tema, els presents comentaris i transcripció es refereixen al contracte de la construcció de la sagristia de la capella de Nostra Senyora del Roser, la qual es trobava ubicada en la mencionada església.¹

La susdita capella de Nostra Senyora

¹ Una versió d'una part d'aquest document a: Maria GARGANTÉ LLANES, «Algunes obres al convent de Sant Domènec de Cervera al segle XVIII», *Miscel·lània Cerverina*, 15 (2002), p. 123-139.

de Roser² era regida pels capitans de la confraria del mateix nom.³ L'any 1737, els capitans de la confraria eren Josep Riusech, notari, Rafel Torner, negociant, Josep Farran, espardenyer, i Manuel Planes, teixidor de lli, tots de Cervera. Aquests confreres foren els que, el 9 de setembre d'aquell any 1737, establiren uns pactes amb Marc Gaudier⁴ i Ramon

² L'any 1762, Josep Julià, escultor de Barcelona, contractà la fabricació d'un retaule per a aquesta capella: Josep M. LLOBET I PORTELLA, «Retaules de Cervera (segle XVIII)», *Palestra Universitària*, 14 (2001), p. 83-122.

³ Sobre la confraria cerverina del Roser: Ramon MIRÓ I BALDRICH, «Aportació a l'estudi d'algunes confraries del Roser a la Segarra», *Miscel·lània Cerverina*, 4 (1986), p. 119-144.

⁴ El susdit Marc Gaudier, el seu pare Francesc Gaudier i el seu oncle Pau Gaudier construïren l'església de Sant Magí de la Brufaganya: Josep M. LLOBET I PORTELLA, «El contracte de la construcció de l'actual església de Sant Magí de la Brufaganya

Riambau, mestres de cases, també de Cervera, per a la construcció de l'esmentada sagristia. En aquests pactes es disposava principalment el següent:

Els mestres de cases s'havien de fer càrrec de tots els materials destinats a l'obra: el guix, la calç, l'arena, la fusta, les teules i tot allò que fos necessari. S'exceptuava, però, les portes del portal, les finestres, els golfos, el pany, la clau i la resta de la ferramenta. D'altra banda, acabada la sagristia, l'havien de blanquejar.

Els fonaments havien de tenir deu pams de fondària. Amb tot, en cas que fos necessari, aquesta fondària es podria augmentar o disminuir. La motllura de la cornisa tindria un pam i mig quart d'alçada i la motllura del marc del portal seria de tres quarts d'amplària.

El sòl de la sagristia seria enrajolat amb cairons de pam i quart, la construcció tindria una volta feta de guix i de doble rajola i la teulada seria de dues vessants.

L'obra de la sagristia, exceptuant el blanqueig, caldria que es trobés acabada el proper mes de gener, llevat que hi hagués algun impediment inevitable.

El preu total de l'obra s'establí en cent lliures, les quals serien satisfetes en tres pagues: la primera en començar la construcció, la segona a la meitat dels treballs i la tercera després d'acabada i visurada l'obra.

L'obra de la sagristia era adjudicada als dos mestres esmentats perquè no hi hagué qui s'oferís a fer-la per un preu inferior, segons feu constar Josep Benach, que era corredor públic i jurat, de Cervera.

Text documental

1737, setembre, 9. Cervera

Els capitans de la confraria de Nostra Senyora del Roser, fundada a la capella d'aquesta advocació situada a l'església del convent de Sant Pere Màrtir, de l'orde de predicadors, de Cervera, d'una part, i Marc Gaudier i Ramon Riambau, mestres de cases, de Cervera, de l'altra part, estableixen uns pactes per a la construcció de la sagristia de la susdita capella.

Arxiu Comarcal de la Segarra (ACSG), Fons Notarial, Cervera, 122, Francesc Pomés, *Manual*, 1735-1737, f. 149r-152r. El volum es troba en mal estat.

Die nona mensis septembris 1737 in civitate Cervariae, diocesis coelsonensis.

Sobre la fàbrica de la sacristia de la capella de Nostra Senyora del Roser construhida dins de la iglésia de San Pere Màrtir, orde de predicadors, de la present ciutat de Cervera, bisbat de Solsona, per y entre lo discret Joseph Riusech, notari públich, Rafel Torner, negociant, Joseph Farran, espardenyer, y Manuel Planes, teixidor de lli, tots de dita ciutat, lo present y corrent any capitans de la confraria de Nostra Senyora del Roser, com ab lo present, lo notari infrascrit, com a escrivà de dita confraria, ne fa fe, de una part, y March Gaudier

(1732)», *Aplec de Treballs*, 20 (2002), p. 151-159.

y Ramon Riambau, los dos mestres de cases, en dita present ciutat habitants, són estat fets, pactats, firmats y jurats, segons lo perfil y planta quede en mà del notari infrascrit, los pactes, capitols y avinensa següents:

Primerament, ab pacte que dits impressaris tingan a son càrrech lo haver-i de posar a ses costes tots los materials, aixís de guix, cals, arena, fusta, teulas y demés necessari per dita obra (menos las portas del portal y finestras de dita sacristia, golfos, pany y clau y demés obra de ferramenta), com y també lo haver-la de blanquejar, havent de ésser los materials y demés de bona qualitat.

Ítem, sàpian que los fonaments hauran de tenir deu palms de fondo y, si per perfecció de dita obra se necessitàs de major fondària, vinga a càrrech de dita confraria lo haver de pagar a dits impressaris, a més del preu infrascrit, tot allò sia just de haverli de pagar per rahó del treball y materials hauran de posar los dits impressaris per rahó del que se ocuparan més en la fòndaria dels dits deu palms y, en contra, si se necessitàs menos fonament dels dits deu palms, se'ls dega retallar conforme està dit del favorable a dits impressaris.

Ítem, sàpian dits impressaris que lo march de la porta ha de ésser de pedra picada.

Ítem, sàpian que lo motllo de la motllura de la cornisa sols haurà de tenir un palm y mitg quart de alzada, ab sa bolada corresponent.

Ítem, sàpian que lo motllo de la motllura del march del portal haurà de

tenir tres quarts de ample y se haurà de fer resaltada en los [*text il·legible*] dos o tres pases.

Ítem, sàpian que també hàjan de fer [*text il·legible*] la cantonada de dita segristia [*text il·legible*] dos finestres foranes de pedra picada.

Ítem, sàpian dits impressaris que deuran fer lo piso de dita segristia enrajolat de cayrons de palm y quart.

Ítem, sàpian dits impressaris que hàjan de fer volta en dita sacristia, qual haja de ser de guix y rajola doblada.

Ítem, sàpian los sobre dits impressaris que la cuberta de la teulada ha de ser a dos vesants, havent-hi de posar per diagonal una pesa den de lo racó al àngul exterior, y també dègan fer son ràfeh de obra cuita.

Ítem, sàpian dits impressaris que se'ls entregará tant la motllura del motllo de la cornisa com la motllura del march de la porta o portal de buixada a la alsada y amplària sobre dita.

Ítem, sàpian dits impressaris que deuran fenir la obra de dita segristia per tot lo mes de janer primer vinent, menos lo blanquejar-la, que, si apar a dits señors capitans per ocasió dels glasos o altrament lo prolongar-o, se haja de estar al dictamen de dits señors capitans.

Ítem, sàpian dits impressaris que lo infrascrit preu se'ls pagarà ab tres pagues, so és, la una luego comensaran dita obra, que serà més avansada que les dos restants, la altra a mitja obra y la altra después de ser finida dita obra, qual obra haja de estar subjecte a visura,

y, después de ser visurada, se'ls pagará la última paga.

Ítem y finament, sàpian dits impressaris que, [*text il·legible*] preufet, junt ab lo valor [*text il·legible*] y corredoria no n paga [*text il·legible*].

E, ab los dits pactes y no sens ells, dits señors capitans, la sobre dita confraria de Nostra Senyora del Roser representans, de llur grat y certa sciència sua donen a fer fabricar per lo preu infrascrit la sobre dita secrista sí y de la manera se conté ab lo perfil y plano y pactes sobre dits als sobre anomentas March Gaudié y Ramon Riambau, los dos mestres de cases, de dita present ciutat, que són los que per menos preu se han trobat fer-ho en lo públich encant, mitjensant Joseph Benach, corredor públich y jurat, de la mateixa ciutat, infrascrit, presents y avall acceptants.

Lo preu de dita sacristia y demás obres fahedores en los sobre dits pactes expressades és 90 lliures, que, juntes ab 10 lliures per dits impressaris guanyades de exaus en la subastació de dita obra, fan la summa de cent lliures, moneda barcelonesa, las quals prometen dits señors capitans, en nom de dita confraria, als dalt referits impressaris, ab las pagas, modo y forma ab los sobre dits pactes expressades, sens dilació ni excusa alguna, ab lo acostumat salari de procurador, dins de la present ciutat sinch y fora de ella vint sous barcelonesos, ab restitució y esmena de totas missions y despesas y ab obligació de tots y sengles béns, rèdits y emoluments, presents y esdevenidors, de dita confraria, no entenent-hi, emperò, obligar-hi los pro-

pris per tractar negosi alieno, ab totas las renunciacions necessàries y pertanyents, segons estil del notari infrascrit, y ab jurament, llargament.

E los dits March Gaudié y Ramon Riambau, los dos mestres de cases de la expressada present ciutat de Cervera, impressaris sobre anomenats, accèptan lo fer y fabricar la sobre dita sacristia sí y del modo, forma y condicions continuats en los sobre dits pactes y insertats plano y perfil, que resten en mà y poder del notari infrascrit, y per ells attentament vists y mirats, convenient, contentint y ab lo present prometent a dits capitans de la sobre expressada confraria y als successors en ella que cumpliran en fer dita sacristia sí y conforme en los dalt anomenats pactes se conté y observaran y guardaran tots los pactes que per ells venen a guardar, observar y cumplir, sens dilació ni excusa alguna, ab lo acostumat salari de procurador, dins de dita present ciutat sinch y fora de ella vint sous barcelonesos, ab restitució y esmena de totas missions y despesas y ab obligació de tots y sengles béns seus y de quiscun de ells a ssoles, mobles e immobles, haguts y per haver, presents y esdevenidors, ab totes renunciacions necessàries y en particular del benefici de noves constitucions, divididores y cedidores accions, epístola del divo Adrià y consuetut de Barcelona que parla de dos o més que junts y a ssoles se obliguen y de tot y qualsevol altre dret y lley que valer y ajudar los pogués, com de son propri for y de quiscun de ells a ssoles, ab sumissió a qualsevol altre for secular, ab escriptura de ters, obligació de les persones y béns y de quiscun de

DEVOTO
NOVENARIO

A

MARIA SANTISIMA

DEL ROSARIO,

QUE

ANUALMENTE CONVIDA

A

TODOS SUS COFADRES

EN EL CONVENTO
*de PP. Predicadores de la
Ciudad de Cervera.*

CON LICENCIA.

Cervera: En la Imprenta de la Real, y Pontificia Universidad. Año 1789.

ells a ssoles, mobles e immobles, haguts y per haver, presents y esdevenidors, ab la sòlita constitució de procurador per firmar dita escriptura de ters en favor de qualsevols persones pertanyent y tocant, y ab jurament, llargament.

E Joseph Benach, corredor públich y jurat de la present ciutat, mitjensant lo jurament per ell prestat en lo ingrés de son offici, fa relació com ha encantat per los llochs públics y acostumats de dita present ciutat la sobre dita sacristia y demás expressat en los sobre refferits pactes, perfil y plano y que no ha trobat que per menos las haja volgut fer que dits March Gaudié y Ramon Riambau y aixís a ells, com a per menos fahents, de orde de dits señors capitans, los lliurà dita sacristia, y aixís ho firme, llargament.

E lo notari infrascrit ab lo present fa fe conèixer de nom y cognom als sobre

dits contrahents.

Testes firmæ omnium prædictorum, dempta firma supra dicti Iosephi Benach, sunt Domenicus Andreu, sartor, et Ioannes Rovira, sutor, ambo Cervariæ.

Joseph Riusech, notari, capità, sí y també per Rafel Torner, capità segon, y per Emanuel Planes, capità tercer, y de sa voluntat per no saber de escriurer.

Joseph Farran, capità.

March Gaudier.

Ramon Riambau.

Francisco Pomés y Jordana, notari públich, de la present ciutat de Cervera, bisbat de Solsona.

[*Al marge esquerre:*] Lo preu del present acte està satisfet ab àpoca de rebuda en poder del notari infrascrit als 29 de agost de 1738.

GOIGS DE
SENYORA

QUES CANTAN EN

N O S T R A
DEL ROSER

LO TEMPS PASQUAL.

Vostres Goigs ab gran plaer
cantarém, Verge Maria,
puix la vostra Senyoria
es la Verge del Roser.

Deu plantá dins Vos, Senyora,
lo Roser molt excelent
quant vos feu mereixedora
de concebre'l purament;
donant fé al Missatger,
que del Cel vos transmetia
Deu lo Pate que volia
fosseu Mare del Roser.

Del Sant Ventre produhida
la planta del Roser vest,
fonch de Angels circuhida,
y servida ab gran concert,
y resta pur, y cencer
vostre Cos ab alegria
quant parí en la Establia
lo Celestial Roser.

Quant los Reys devots sentiren
del Roser la gran olor,
ab la Estrella junts partiren
per adorar al Senyor,
y trobaren ser lo véu
de Bohim la profecia,
com vostra mercé tenia
en los braços lo Roser.

Gran delit vos presentaba
vostre Fill resucitat,
ab sinch Rosas, que portaba
en las mans, Peus, y Costat,
per las quals lo Lucifer,
que dels Sants lo Infern umplia,
fonch trobat en aquell dia
que florí lo Sant Roser.

¶ Ora pro nobis, Sancta Dei Genitrix.

Reparada la gran erra
de Adám per mort cruel,
transplautat fonch de la terra
lo Roser alt en lo Cel:
Y pujant ab gran poder
lo portir nous entristia,
ocontemplant Deu com rebia
'ab gran goig lo Sant Roser.
No fonch de menor estina
lo goig del Esperit Sant,
quant vingué del alta cima
en vostre Collegi Sant,
y rega aquell Plantér
que lo gran Deu elegia,
per estar en companyia
del Celestial Roser.

Vostra vida acabada
lo major del goig sentís,
com a Deu fos presentada
triuflant en Paradís
y Senyora os volgué fer
del gran Hort que possehia:
collocantvos com devia
baix la sombra del Roser.

Maná vostra Senyoria
als Freres Predicadors
que de vostra Confraria
fosen Instituidors;
y així ells la han fundada
obehint vostre voler,
dignament intitulado
Verge, y Mare del Roser.
Puix mostrau vostre poder,
fent miracles cada dia,
preserváu Verge Maria,
los Confreres del Roser.

¶. Ut digni efficiamur promissionibus Christi.

OREMUS

Concede nos famulos tuos, quæsumus, Domine Deus, perpetua mentis, & corporis sanitate gaudere, & gloriosa Beata Mariae semper Virginis intercessione, à peccatis liberari tristitia, & æterna perfrui lætitia. Per Christum Dominum, &c. Cervera: Per P. Fitó.